

Bayiden, yıl sonu indirimi olarak bedelsiz olarak alınan ticari malların, ertesi yıl satılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[6-2013/69]-734
Tarih	03.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[6-2013/69]-734

03/04/2014

Konu : Bayiden, yıl sonu indirimi olarak bedelsiz olarak alınan ticari malların, ertesi yıl satılması hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, 2012 yılı için bayilik anlaşması yaptığınız bir firmadan anlaşma gereği sene sonu indirimi olarak mal alacağınız, katma değer vergisini yansıtmı faturası olarak firmanıza verecekleri ve bedelinin ödenmeyeceği ve bu katma değer vergisini indirim konusu yapacağınız belirtilerek yıl sonu stoklarında miktarı belli ve değeri sıfır ticari emtia olan söz konusu malın 2013 yılında satılması halinde vergi uygulamaları karşısındaki durumu hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ıncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükellefin bir hesap dönemi içinde elde ettiği safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, bu kazancın tespitinde de Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmış ve ticari kazançta vergiyi doğuran olay tahakkuk esasına bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 38 inci maddesinde ise, "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2- İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Ticari kazancın tespitinde "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, bu işlemin miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise, bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır. Dönemsellik, tahakkuk etmiş bir gelir için söz konusudur. Bu esaslar dikkate alındığında, bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet veya tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinde, "Emsal bedeli, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın, değerleme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değerdir." şeklinde tanımlanmış ve bu değerlemenin nasıl yapılacağı aynı maddede belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 2012 yılı için bayilik anlaşması yaptığınız firmadan anlaşma gereği sene sonu indirimi olarak alacağınız malların şirketinizin ticari faaliyetleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmekte olup bedelsiz olarak verilen malların Kurumlar Vergisi Kanunu ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ilişkin yukarıda belirtilen hükümlerine göre emsal bedelleri ile stoklarınıza girdiği tarihte bu bedel üzerinden gelir hesabına kaydedilerek ilgili yılın safi kurum kazancının tespitinde gelir unsuru olarak dikkate alınması gerekir.

Öte yandan, 2012 yılı sene sonu indirimi olarak bedelsiz alacağınız söz konusu malların 2013 yılında satılması halinde, söz konusu malların stoklara kaydedilen bedeli ile satış bedeli arasındaki farkın ise ilgili dönemin geliri olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına göre, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabi bulunmakta, bir malın tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devri olarak tanımlanan teslim hükümleri çerçevesinde ticari bir işletmenin yaptığı bedelsiz teslimler de Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi teslim hükmünde sayılmakta ve KDV'ye tabi bulunmaktadır.

50 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'nde firmaların iktisadi faaliyetlerini genişletme, emsal işletmelerle rekabet edebilme, üretim veya satışını yaptıkları mallara olan talebi korumak veya artırmak amacıyla bir malın yanında başka bir mal verilmesi şeklinde gerçekleşen işlemler promosyon olarak tanımlanmış ve promosyon ürünü açısından bir bedelsiz teslimin söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, firmaların halen satışını yaptıkları veya piyasaya yeni çıkardıkları bir ürünün tanıtımını sağlamak amacıyla ana malın bütün özelliklerini taşımakla birlikte, satışa konu edilemeyecek bir miktarla sınırlı olan ve üzerinde "Numunedir, parayla satılmaz, vb." ibareleri taşıyan mallar numune olarak tanımlanmış ve ticari teammüllere uygun nitelikte ve miktarda olması, ayrıca bir satışa konu olmayacak şekilde verilmesi halinde katma değer vergisi hesaplanmayacaktır.

Buna göre, belli bir dönem sonunda veya belli bir ciro aşıldığında ayrı bir fatura düzenlenip düzenlenmediğine bakılmaksızın 50 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'ndeki usullere uygun biçimde bedelsiz olarak teslim edilen malların aynı iskonto olarak değerlendirilmesi ve söz konusu teslimler için KDV hesaplanmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

